

Lopen lehti N:o 1 1974, to 4.1.74

Hilda Aromäki muistelee vaiherikkaita vuosiaan Moskovinan lähetystössä

Lopelta perunat Moskovinan lähetystöön vuosina 1930-1939

Hilda Aromäki, joka asuu Lopen Tevännöllä yhdessä Jussi miehensä kanssa, on ollut elämässään hyvin vaiherikkaita hetkiä ja nuo vaiherikkaat hetket ovat monen vuosien mittaiset. Hän on palvellut kaikkiaan 16 vuotta ministeri Aarno Yrjö-Koskinen perheessä keittäjänä ja palvelijana. Keittäjänä hän joutui olemaan Suomen Moskovinan lähetystössä peräti 9 vuotta. Vuodet 1930-39 kuluivat Moskovassa siihen saakka kunnes Suomen ja Neuvostoliiton välit kiristyivät sotatilaan saakka. Silloin alkoi vaiherikas matka takaisin kotimaahan.

Nyt vuosikymmenien mentyä nuo silloiset ajat elävinä monta kertaa palautuvat Hilda Aromäen mieleen ja näin hän muistelee: Olin palveluksessa eräässä perheessä sisäkkönä ollut jonkin aikaa, mutta minä en oikein siitä paikasta pitänyt. Sisareni oli samaan aikaan palveluksessa tuomari Paloheimolla ja sattui niin, että ministeri Yrjö-Koskinen oli tuomari Paloheimolta tiedustellut jos hän tietäisi sellaista taitavaa kilttiä tyttöä palvelukseen. Nyt sitten siskoni oli kertonut, että minäkin olen paikanvaihtoaikeissa ja niin siinä sitten kävi, että minusta tuli ministeri ja suurlähettiläs Yrjö-Koskinen palvelija, jota sitten jouduin palvelemaan peräti 16 vuotta. Minä olin erittäin tyytyväinen tähän paikkaani ministerillä ja taisipa se ministerikin olla sitten tyytyväinen minuun, koska ei olisi mielellään luopunut keittäjästänsä. Kävi kuitenkin sillä tavalla, että ministeri sai siirron Turkkiin ja siellä joutui asumaan hotellissa ja näin kotiaskareet jäivät.

Ministeri Aarno Yrjö-Koskinen oli sanomattomasti ihastunut Loppeen ja Lopen maisemiin ja ehdottomasti halusi kesälomapaikan täältä. Ensiksi hän vuokrasi tältä Aromäen talosta ikäänkuin kokeeksi kahdeksi viikoksi rantapaikan, mutta tuosta kahden viikon vuokrasopimuksesta tulikin lopulta yhdeksän vuotta kestävä. Talvet menivät Helsingissä virka-asunnossa, mutta oli todella suurenoista kun pääsimme kesäksi lähtemään taas tänne Lopen värikkäisiin maisemiin, joihin ministeri tunsu suurta kiinnostusta. Vuonna 1930 kävi sitten sillä tavalla, että ministeri sai määräyksen Moskovaan lähettilääksi. Lähtöä Tärkeeseen vieraaseen maahan minä jännäsin kovasti enkä tiedä, jos olisinkaan uskaltanut lähteä ilman jonkinlaista muuta turvaa. Asia oli nimittäin sillä tavalla, että ministeri ei luottanut silloin venäläisiin autonkuljettajiin vaan hänen oli saatava täältä hyvä autonkuljettaja mukaan matkalle ja minä rohkaisin mieleni ja päätin

N:o 1 1973
Toukokuu 4. päivä tammiukuuta
Paikallislehtien Liitto ry:n jäsenlehti
IRTONUMERO -30

Moskovinan lähetystössä joutui silloinen neiti Hilda Määttä järjestämään monet hienot juhlat. Tässä on pöytä kateina koreaksi aundan lähetystalon harjakalusteluudessa. Pöydän päissä taustalla istänpääri suurlähettiläs Aarno Yrjö-Koskinen ja hänen Daggy rouvansa.

Hilda Aromäki muistelee vaiherikkaita vuosiaan Moskovinan lähetystössä

Lopelta perunat Moskovinan lähetystöön vuosina -30-39

Hilda Aromäki joka asuu Lopen Tevännöllä yhdessä Jussi miehensä kanssa on ollut elämässään hyvin vaiherikkaita hetkiä ja nuo vaiherikkaat hetket ovat monien vuosien mittaiset. Hän on palvellut kaikkiaan 16 vuotta ministeri Aarno Yrjö-Koskinen perheessä keittäjänä ja palvelijana. Keittäjänä hän joutui olemaan Suomen Moskovinan lähetystössä peräti 9 vuotta. Vuodet 1930-39 kuluivat Moskovassa siihen saakka kunnes Suomen ja Neuvostoliiton välit kiristyivät sotatilaan saakka. Silloin alkoi vaiherikas matka takaisin kotimaahan.

Nyt vuosikymmenien mentyä nuo silloiset ajat elävinä monta kertaa palautuvat Hilda Aromäen mieleen ja näin hän muistelee: Olin palveluksessa eräässä perheessä sisäkkönä ollut jonkin aikaa, mutta minä en oikein siitä paikasta pitänyt. Sisareni oli samaan aikaan palveluksessa tuomari Paloheimolla ja sattui niin, että ministeri Yrjö-Koskinen oli tuomari Paloheimolta tiedustellut jos hän tietäisi sellaista taitavaa kilttiä tyttöä palvelukseen. Nyt sitten siskoni oli kertonut, että minäkin olen paikanvaihtoaikeissa ja niin siinä sitten kävi, että minusta tuli ministeri ja suurlähettiläs Yrjö-Koskinen palvelija, jota sitten jouduin palvelemaan peräti 16 vuotta. Minä olin erittäin tyytyväinen tähän paikkaani ministerillä ja taisipa se ministerikin olla sitten tyytyväinen minuun, koska ei olisi mielellään luopunut keittäjästänsä. Kävi kuitenkin sillä tavalla, että ministeri sai siirron Turkkiin ja siellä joutui asumaan hotellissa ja näin kotiaskareet jäivät.

Ministeri Aarno Yrjö-Koskinen oli sanomattomasti ihastunut Loppeen ja Lopen maisemiin ja ehdottomasti halusi kesälomapaikan täältä. Ensiksi hän vuokrasi tältä Aromäen talosta ikäänkuin kokeeksi kahdeksi viikoksi rantapaikan, mutta tuosta kahden viikon vuokrasopimuksesta tulikin lopulta yhdeksän vuotta kestävä. Talvet menivät Helsingissä virka-asunnossa, mutta oli todella suurenoista kun pääsimme kesäksi lähtemään taas tänne Lopen värikkäisiin maisemiin, joihin ministeri tunsu suurta kiinnostusta. Vuonna 1930 kävi sitten sillä tavalla, että ministeri sai määräyksen Moskovaan lähettilääksi. Lähtöä Tärkeeseen vieraaseen maahan minä jännäsin kovasti enkä tiedä, jos olisinkaan uskaltanut lähteä ilman jonkinlaista muuta turvaa. Asia oli nimittäin sillä tavalla, että ministeri ei luottanut silloin venäläisiin autonkuljettajiin vaan hänen oli saatava täältä hyvä autonkuljettaja mukaan matkalle

Pitkäaikainen työntekijä
Maatöiden keskus
työntekijä. Al-M
vuotta toimineelle.
Tämä ilmenee
viikkolehtien
lehtiä ja viikkolehtien
lehtiä.

Sepelväkkipuku
Akkulemion
käyttävään osiin
kaikkiaan syöttä.
Tämä ilmenee
lehtiä ja viikkolehtien
lehtiä. Tuokimusta.

Kun kaikki
näitä miehiltä
rattuna, kolmi-
kokuolemien
nen. Akkukin
tutkimuksen
kesä. Joskin y
kaktia on ju
valloissa ja
sepalvelustien
linen.

Tuokimus
työntekijä
kana todetti
deista aihe
min.

Sillä tar
nettujen ri
mitta ja si
laulinkohu
Useimmat
näyttävät
juoksaan es
taan.

Erityise
vulkeiden
lemaan ru

Maat
nui lä
mittä
taan P
lmest
sa.

V
M

ja ri
pää
ni h
hän
kin
ma
A
toa
kol
pu
lä
vi
ny
ty
hy
tu
ri

Tervetuloa katsomaan silmästä silmään optikka
SILMALASIT JA NAONTAUKASTUKSET
Valtakulma-optiikasta
Arkista klo 9-17 ja lauant. klo 8.30-14.00
Karkkila, Valtatie 1

Kutsumme kaikkia Piipalan entisiä ja nykyisiä koulupitäjäisiä- mitä kylläisiä ja koulumme ystäviä

koulumme vihkiäisiin

Loppilaisena tammikuun 6 p:nä 1973 klo 13.00.

Piipalan koulun johtokunta.

Osta edullisesti

Omenat Golden Delisin	2:20	kg
Vaniljajäätelö	1 l	2:90
Broilerit	5:60	kg
Soklen hillomunkit	0:20	kpl
Bekonimakkara	7:80	kg
Saunalenkki	5:90	kg

LÄYLÄINEN • LOPPI • PIIPALA • M-AUTO

KARA

esittää ja suositella siskoni miestä. Ministeri hyväksyi hänet ja pääsi vielä siskonikin mukaan näkemään suurta maailmaa.

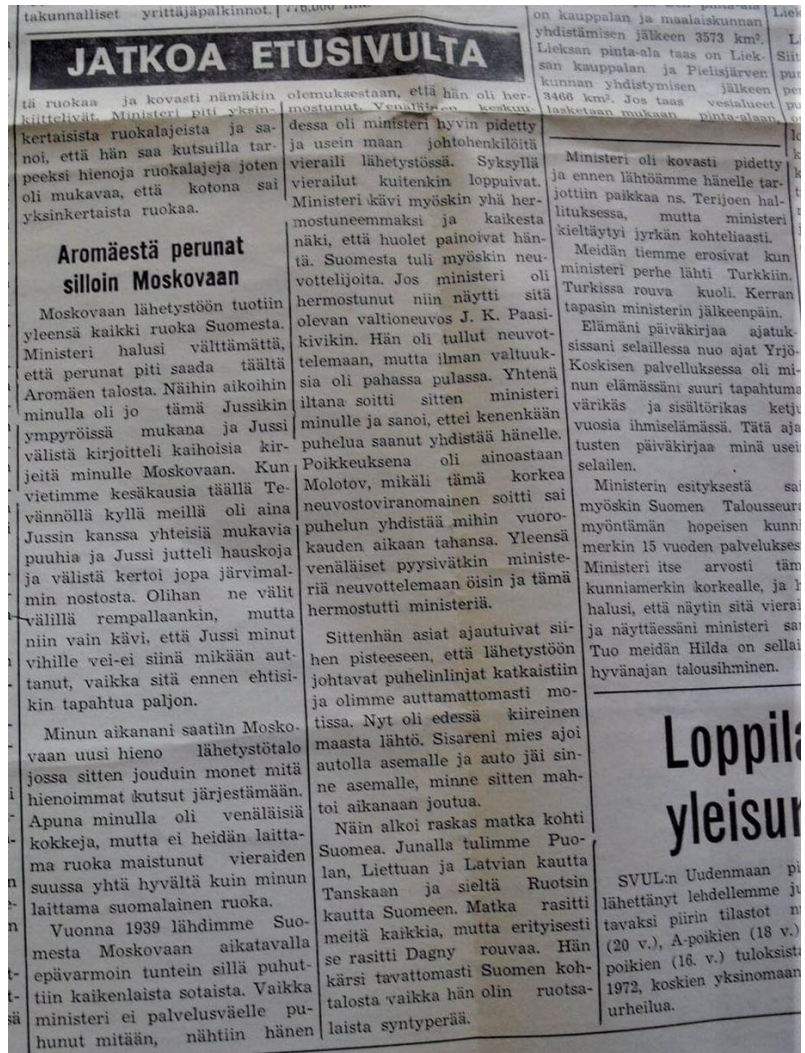
Alkuaika Moskovassa oli outoa ja jonkinlaista ihmeellistä kotimaan kaipuuta tunsin. Minä puuhasin silloin alkuun yksin lähetystön keittiössä. Välistä kävi niinkin, että ministerin Dagny rouva soitti keittöön ja kysyi: ” No Hilda, mitä me saamme tänään syödä?” ja kuulin kun hän huusi sitten miehelleen: ” Ajatella Aarno, me saamme tänään silakkalaatikkoa”. Kerran jouduin tekemään erälle japanilaisellekin ministerille tätä ruokaa ja kovasti nämäkin kiittelivät. Ministeri piti yksinkertaisista ruokalajeista ja sanoi, että hän saa kutsuilla tarpeeksi hienoja ruokalajeja joten oli mukavaa, että kotona sai yksinkertaista ruokaa.

Aromäestä perunat silloin Moskovaan

Moskovaan lähetystöön tuotiin yleensä kaikki ruoka Suomesta. Ministeri halusi välttämättä, että perunat piti saada täältä Aromäen talosta. Näihin aikoihin minulla oli jo tämä Jussikin ympyröissä mukana ja Jussi välistä kirjoitteli kaihoisia kirjeitä minulle Moskovaan. Kun vietimme kesäkausia täällä Tevännöllä kyllä meillä oli aina Jussin kanssa yhteisiä mukavia puuhia ja Jussi jutteli hauskoja ja välistä kertoi jopa järvivalmin nostosta. Olihan ne välit välillä rempallaankin, mutta niin vain kävi, että Jussi minut vihille vei-ei siinä mikään auttanut, vaikka sitä ennen ehtisikin tapahtua paljon.

Minun aikanani saatiin Moskovaan uusi hieno lähetystöotalo, jossa sitten jouduin monet mitä hienoimmat kutsut järjestämään. Apuna minulla oli venäläisiä kokkeja, mutta ei heidän laittama ruoka maistunut vieraiden suussa yhtä hyvältä kuin minun laittama suomalainen ruoka.

Vuonna 1939 lähdimme Suomesta Moskovaan aikatavalla epävarmoin tuntein sillä puhuttiin kaikenlaista sotaista. Vaikka ministeri ei palvelusväelle puhunut mitään, nähtiin hänen olemuksestaan, että hän oli hermostunut. Venäläisten keskuudessa oli ministeri hyvin pidetty ja usein maan johtohenkilöitä vieraili lähetystössä. Syksyllä vierailut kuitenkin lopuivat. Ministeri kävi myöskin yhä hermostuneemmaksi ja kaikesta näki, että huolet painoivat häntä. Suomesta tuli myöskin neuvottelijoita. Jos ministeri oli hermostunut niin näytti sitä olevan valtioneuvos J.L Paasikivikin. Hän oli tullut neuvottelemaan, mutta ilman valtuuksia oli pahassa pulassa. Yhtenä iltana soitti sitten ministeri minulle ja sanoi, ettei kenenkään puhelua saanut yhdistää hänelle. Poikkeuksena oli ainoastaan Molotov, mikäli tämä korkea neuvostoviranomainen soitti sai puhelun yhdistää mihin vuorokauden aikaan tahansa. Yleensä venäläiset pyysivätkin ministeriä neuvottelemaan öisin ja tämä hermostutti ministeriä.

Sittenhän asiat ajautuivat siihen pisteeseen, että lähetystöön johtavat puhelinlinjat katkaistiin ja olimme auttamattomasti motissa. Nyt oli edessä kiireinen maasta lähtö. Sisareni mies ajoi autolla asemalle ja auto jäi sinne asemalle, minne sitten mahtoi aikanaan joutua.

Näin alkoi raskas matka kohti Suomea. Junalla tulimme Puolan, Liettuan ja Latvian kautta Tanskaan ja sieltä Ruotsin kautta Suomeen. Matka rasitti meitä kaikkia, mutta erityisesti se rasitti Dagny ruovaa. Hän kärsi tavattomasti Suomen kohtalosta vaikka hän oli ruotsalaista syntyperää.

Ministeri oli kovasti pidetty ja ennen lähtöämme hänelle tarjottiin paikkaa ns. Terijoen hallituksessa, mutta ministeri kieltäytyi jyrkän kohteliaasti.

Meidän tiemme erosivat kun ministerin perhe lähti Turkkiin. Turkissa rouva kuoli. Kerran tapasin ministerin jälkenpäin.

Elämäni päiväkirjaa ajatuksissani selaillessa nuo ajat Yrjö-Koskisen palveluksessa oli minun elämässäni suuri tapahtumavärikäs ja sisältörikas ketju vuosia ihmiselämässä. Tätä ajatusten päiväkirjaa minä usein selailen.

Ministerin esityksestä sain myöskin Suomen Talousseuran myöntämän hopeisen kunniamerkin 15 vuoden palveluksesta. Ministeri itse arvosti tämän kunniamerkin korkealle ja hän halusi, että näytin sitä vieraille ja näyttäessäni ministeri sanoi: tuo meidän Hilda on sellainen hyvänajan talousihminen.